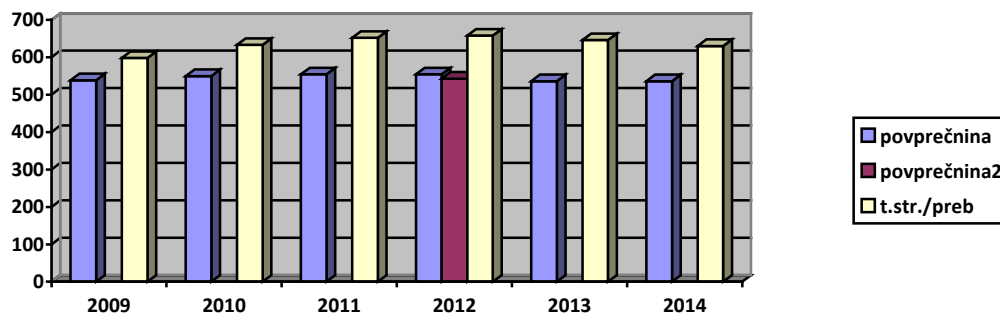

KRONOLOGIJA DOLOČANJA VIŠINE POVPREČNINE 2009 – 2015

- ★ DOGOVOR o višini povprečnine sklenjen 6. marca 2009
  1. Povprečnina za leto 2009 se določi v višini 538,45 EUR.
  2. Vlada RS zavezuje Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance ter Službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, da proučijo možnost za poenostavitev določanja cen komunalnih storitev, kot predlagajo občine.
  3. Vlada RS zavezuje Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance in Službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, da proučijo možnost spremembe tarife za dobavo električne energije občinam na raven tistih za gospodinjstva.
  4. Vlada RS zavezuje Ministrstvo za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano, da skupaj s pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami proučijo možnost prenosa nezazidanih stavbnih, kmetijskih in dela gozdnih zemljišč, pomembnih za razvoj občin, s katerimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, v last lokalnim skupnostim.
  5. Vlada RS bo z ugotovitvami iz druge, tretje in četrte točke tega dogovora seznanila reprezentativni združenji najkasneje do 1.7.2009.

- ★ Dogovor o višini povprečnine za leti 2010 in 2011 ni bil sklenjen.

Državni zbor RS je v ZIPRS za leto 2010 določil 550,00 eur in za leto 2011 564,30 eur povprečnine.

- ★ Dogovor o višini povprečnine za leti 2011 in 2012 ni bil sklenjen.
- ★ Državni zbor RS je v ZIPRS za leti 2011 in 2012 določil 554,50 eur.

- ★ Državni zbor RS je z Rebalansom proračuna RS za leto 2012 za drugo polovico leta 2012 (od julija do decembra 2012) brez uskladitve z reprezentativnimi združenji občin določil višino povprečnine 543,00 eur. Razlog – učinki Zakona o uravnoteženju javnih finance.

- ★ Dogovor o višini povprečnine za leti 2013 in 2014 sklenjen 4.10. 2012
  - Povprečnina se za leti 2013 in 2014 določi v višini 536,00 eur
  - Ministrstvo za pravosodje in javno upravo v sodelovanju z resornimi ministrstvi do 15.10.2012 pripravi zakon o uravnoteženju javnih financ za občine s ciljem znižanja stroškov zakonskih nalog občin do višine 10%.
  - Ministrstvo za kmetijstvo in okolje do 1.11.2012 posreduje Vladi RS v sprejem uredbo, ki bo določala metodologijo določanja cen komunalnih storitev, po kateri bodo občine s 1.1. 2013 lahko obračunale polno lastno ceno komunalnih storitev.

- ★ Dogovor o višini povprečnine za leto 2015 ni bil sklenjen.

- ★ Zakon o uravnoteženju javnih financ iz leta 2012 je v 142. členu (sofinanciranje investicij občin) znižal sredstva za sofinanciranje investicij (ZFO-1, 21. Člen) na višino 4% skupne primerne porabe občin.
- ★ Zakon o izvrševanju proračunov za leto 2014 in 2015 je v 46. členu določil povprečnino za leto 2013 v višini 536,00 eur ter za leto 2015 v višini 525,00 eur.
- ★ V 47. členu pa, da se občinam za sofinanciranje investicij za leti 2014 in 2015 nameni 2% skupne primerne porabe.
- ★
- ★ Pogajanja za višino povprečnine za leto 2015, ki so potekala konec leta 2014 in v začetku leta 2015 so pripeljala do podpisa dogovora med Vlado RS in reprezentativnimi združenji občin.

Dogovor je vključeval:

- dogovor o sprejemu Zakona o interventnih ukrepih za znižanje stroškov občinam
  - dogovor o sprejemu sistemskih ukrepov za znižanje stroškov v letu 2015 in aktivno in hitro reagiranje pri povračilih sredstev občinam iz naslova kohezijskih sredstev.
  - Višino povprečnine za obdobje od 1.1.2015 do 30.6.2015 v višini 525 eur ter za obdobje 1.7. 2015 do 31.12. 2015 v višini 500,83 eur
  - Zavezo vlade, da bo do 30. 6. 2015 sprejela sistemske ukrepe, s katerimi bo znižala stroške občinam za 22,8 milijonov na letni ravni ali pa bo ta sredstva zagotovila drugače.
  - Da se za sofinanciranje investicij izplača investicijski transfer v višini 1% skupne primerne porabe občin, razlika do 2% pa se zagotovi v letu 2016.
- ★ Tik pred rokom iz dogovora (30.6.2015) so bili predstavljeni možni ukrepi za znižanje stroškov v drugi polovici leta 2015 s finančnimi ocenami njihovih posledic. Ob pregledu nabora ukrepov in ob pregledu finančnih učinkov le teh na nižanje stroškov občinam je prišlo do očitnega razkoraka med vladno in občinsko stranjo, saj smo ocenjevali (v juniju), da predlagani nabor ne bo dosegel finančnih učinkov, ki jih pričakuje vlada, da je teh lahko šele okoli 2.000.000 mio. Prav tako smo opozorili, da je predlagane spremembe mogoče razvrstiti v tri skupine. Tiste, v kateri so

investicijski prihranki, ki se ne štejejo v izračun povprečnine, v tiste, ki so niso sistemske narave (do nižanja stroškov bo prišlo, ko bo občina to potrebovala ali morala narediti, torej imajo vpliv samo na nekaj občin ter sistemske, ki imajo vpliv na večino občin.

- ★ Do soglasja ni prišlo. Vlada RS je v parlamentarno proceduro vložila predlog sprememb in dopolnitev ZIPRS z višino povprečnine za obdobje od 1.7.2015 do 31.12.2015 v višini 519, 00 eur. Predlagane spremembe so bile sprejete 13. julija 2015.

Zaradi neuskrajene višine prihrankov in posledično, zaradi nerealiziranega dogovora, podpisanega med Vlado RS in reprezentativnimi združenji sta Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije vložili tožbo proti RS. Združenje mestnih občin oz. Mestna občina Velenje pa ustavno presojo.

POVPREČNINA 2016/2017

- ★ Združenja občin so pričela s pogajanjem za višino povprečnine za leti 2016 in 2017 konec avgusta 2015. S predstavniki Vlade RS (resornim ministrom za finance, dr. Dušanom Mramorjem, državno sekretarko, Matejo Vraničar in tudi s predsednikom Vlade RS dr. Mirom Cerarjem) so se predstavniki združenj na pogajanjih sestali devetkrat.
- ★ Poudarili smo, da se zavedamo težkih ekonomskih in finančnih razmer v državi in da so občine pripravljene na (samo)omejevanje, vendar v skladu z veljavno zakonodajo in v mejah, ki so še možne. Občine so namreč v zadnjih letih v varčevalno blagajno že prispevale več kot 200 mio sredstev.
- ★ Kar dokazujejo tudi izračuni Ministrstva za finance, ki pokažejo, koliko so občine skozi povprečnino prejemale in koliko bi morale prejemati:

Leto	Dejanska povprečnina	Zakonska povprečnina
2009	538,45	538,45
2010	550,00	550,00
2011	554,50	570,70
2012	548,75	601,58
2013	536,00	645,96
2014	536,00	669,00
2015	522,00	662,68
2016	519,00/522,00/525,00	652,60

- ★ Na vseh sestankih smo poudarili nujnost korektnega financiranja zakonskih nalog občin, saj v primeru, da do tega ne bo prišlo, bodo ogroženi temelji delovanja lokalne samouprave v Sloveniji, ogrožene bodo storitve, ki jih občanke in občani, državljani potrebujejo in so jim skozi uveljavljeno zakonodajo tudi omogočene. Opozorili, da se skozi neustrezno določenimi finančnimi sredstvi še dodatno siromašijo že tako obubožani ljudje, ti bodo tako večkrat oškodovani.

★ Stopnjo oškodovanja občank in občanov prikazuje tudi spodnja razpredelnica.

Gibanja			
PokritostPPI/t.str	Povprečnina	PPI/prebivalec	T.stro./preb.
2009 – 90%	538,45	537,00	598,00
2010 – 87%	550,00	548,00	633,00
2011 – 84,9%	554,50	553,00	652,00
2012 – 83,53%	(554,50)543	543,00	658,00
2013 – 83%	536,00	536,00	646,00
2014 - 85%	536,00	536,00	630,40

★ Zaradi neustrezno določene višine povprečnine oz. ne realiziranih prihrankov, dogovorjenih v podpisnem dogovoru med vladno in občinsko ravno za leto 2015 so občine v situaciji, ko:

- Za financiranje zakonskih nalog porabljajo lastna sredstva in prihranke, torej sredstva, ki so namenjena razvoju in financiranju lokalno opredeljenih potreb ljudi
- Se notranje zadolžujejo (porabljajo namenska sredstva, ki jih bo slej ko prej potrebno vrniti)
- Nekaterih nalog in storitev začasno ne financiranje ali pa svoje obveznosti poravnavaajo z zamudami.

Zato je bila izoblikovana zahteva občin, da se povprečnina opredeli v višini, ki bo ustrezala zakonskim nalogam, ki jih morajo občine opraviti in ne silila občin, slabo izvajajo zakonske naloge in, da namesto Vlade RS opravljajo umazano delo, to je siromašenje ljudi.

PREDLOG ZDRUŽENJ v ZVEZI S POVPREČNINO:

★ Višina povprečnine za leto 2015 se določi v višini 536,00 eur, povprečnina pa mora upoštevati tudi povišanja v masi za plače, ki jih bo prinesel dogovor z reprezentativnimi sindikati. Prav tako smo združenja predlagala, da se lahko v letu 2016 ali kvartalno ali na pol leta na osnovi realno izračunanih prihrankov predlagana višina povprečne zniža.

PREDLOG MINISTRSTVA ZA FINANCE:

- ★ Ministrstvo za finance je predlagalo višino povprečnine najprej v višini 519,00, nato v višini 522,00 in zadnji predlog v višini 525,00 eur.

RAZKORAKI:

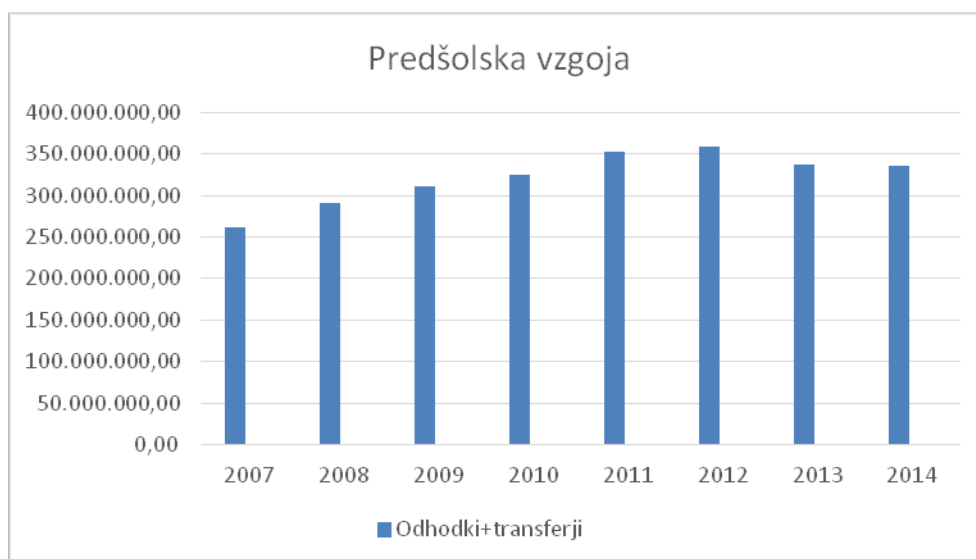
Razlike med obema predlogoma temeljijo na naslednjem:

1. Združenja ugotavljamo, da so bili občinam obljubljeni prihranki že v času podpisa dogovora o višini povprečnine za leti 2013 in 2014, takrat za 10%, kar ni bilo realizirano. Prav tako je sprejeti ZUJFO prinesel zanemarljive finančne učinke za stroške občin, ker so se ministrstva otepala predlaganih sprememb. Tako so med uveljavljenimi spremembami ostale predvsem zadeve, ki na nižanje stroškov občin niso imele skoraj nobenih finančnih učinkov.
2. Podobno se je zgodilo z naborom možnih zakonodajnih sprememb, ki bi naj občinam znižala stroške v drugi polovici leta 2015 in nato tudi v letu 2015. Iz nabora so izpadli predlogi, ki bi lahko imeli sistemske vplive na nižanje stroškov za večino občin (npr. predšolska vzgoja), ostale pa spremembe, ki na nižanje stroškov za večino občin nimajo vpliva. Združenja nismo mogla pristati na oceno prihrankov iz naslova neke zakonodajne spremembe za vse občine (da se zniža povprečnina za vse občine), če ima takšna sprememba vpliv na nižanje stroškov samo za nekatere občine (npr. **neodplačne služnosti za vode, bodo pomenile prihranek samo za občine, ki bo gradila most čez to vodo**).
3. V naboru predvidenih prihrankov so bile tudi npr. investicije, ki nikoli niso bile del formule za izračun povprečnine, četudi smo si na skupnosti dolgo časa prizadevali, da bi v primerih, ko zakon določa, da morajo občine izvajati neko določeno investicijo, da se tudi ter vključijo v formulo za izračun povprečnine, čemur pa se je vedno nasprotovalo.
4. Tako je Ministrstvo za finance izračunalo, da je prihrankov za 24 mio eur. Združenja pa smo izračunale, da je teh prihrankov največ 5,00 mio na letni ravni.
5. Velik razkorak je nastal na strani opredelitve višine dodatnih sredstev, ki jih bodo občina potrebovale za financiranje sprostitve napredovanj in spremenjenega dogovora o višini regresa za leto 2016. Občine ocenjujemo, da bo potrebnih dodatnih 6,00 do 10,00 eur povprečnine iz naslova dviga sredstev za plače.

-
- ★ Ob tem opozarjamo še na dejstvo, da bodo občine v naslednji finančni perspektivi očitno prikrajšane za nujna in potrebna finančna sredstva. Najprej zato, ker bo večina sredstev finančne perspektive namenjena gospodarstvu in privatnemu sektorju, nato pa tudi zato, ker se nekatere nujne investicije iz EU sredstev v naslednji finančni perspektivi ne bodo financirale. z nižjo povprečnino, ki se zajeda v lastna sredstva, nižjim sofinanciranjem investicij s strani države in pomanjkljivimi in neustreznimi eu sredstvi se bo bodoči razvoj lokalnih okolij v naslednjih letih popolnoma zaustavil.

GIBANJE TEKOČIH STROŠKOV ZA PREDŠOLSKO VZGOJO

	Odhodki+transferji	index
2007	262.214.930,30	
2008	290.515.491,24	110,7929
2009	310.264.117,43	106,7978
2010	324.396.218,05	104,5549
2011	352.963.785,65	108,8064
2012	359.447.471,04	101,8369
2013	337.268.559,68	93,82972
2014	335.337.912,29	99,42756

GIBANJE TEKOČIH STROŠKOV NA PODROČJU SOCIALE

Tekoči odhodki + tekoči transferji						
		2010	2011	2012	2013	2014
SOCIALNO VARSTVO		84.669.185,55	93.136.698,19	95.988.875,95	100.511.236,30	105.674.720,84
Urejanje in nadzor sistema socialnega varstva		168.576,97	150.441,38	128.031,13	159.677,90	134.741,52
20019001	Urejanje sistema socialnega varstva	168.576,97	150.441,38	128.031,13	159.677,90	134.741,52
Varstvo otrok in družine		6.815.824,38	7.871.333,22	7.270.835,74	7.031.276,60	7.206.996,86
20029001	Drugi programi v pomoč družini	6.815.824,38	7.871.333,22	7.270.835,74	7.031.276,60	7.206.996,86
Izvajanje programov socialnega varstva		77.684.784,20	85.114.923,59	88.590.009,08	93.320.281,80	98.332.982,46
20049001	Centri za socialno delo	2.221.513,55	2.160.208,48	2.218.030,87	1.384.851,78	1.267.588,08
20049002	Socialno varstvo invalidov	11.068.814,56	12.528.798,68	13.091.560,36	15.046.955,53	16.071.334,53
20049003	Socialno varstvo starih	44.180.613,40	49.393.588,83	51.591.563,00	53.032.946,61	54.658.270,60
20049004	Socialno varstvo materialno ogroženih	13.398.163,52	13.160.694,55	13.688.079,94	15.601.695,79	18.138.948,45
20049005	Socialno varstvo zasvojenih	354.857,09	360.828,46	364.575,48	315.627,85	332.865,77
20049006	Socialno varstvo drugih ranljivih skupin	6.460.822,08	7.510.804,59	7.636.199,43	7.938.204,24	7.863.975,03

